

Fagplan Skadeforsikring

V.1 2020

Innhold

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN	3
1. Bakgrunn og formål med autorisasjonsordningen.....	3
2. Hensikt med fagplanen.....	3
3. Oversikt over innhold.....	4
4. Krav til bestått og tidsbegrensning.....	4
5. Opplæringsmateriell	5
6. Kartleggingstest	5
7. Kunnskapsnivåer	5
: DEL 2 EMNEOMRÅDER FOR SKADEFORSIKRINGSRÅDGIVERE.....	6
1. EMNEOMRÅDE: GRUNNLEGGENDE FORSIKRINGSKUNNSKAP	6
Oversikt og bakgrunn.....	6
Fagemne 1.1. Hva er forsikring?.....	6
Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar	7
Fagemne 1.3. Sentrale begreper.....	8
Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi	8
2. EMNEOMRÅDE: GENERELLE PRODUKTER	10
Oversikt og bakgrunn.....	10
Fagemne 2.1. Produktbestemmelser.....	11
Fagemne 2.2. Forsikring av innbo og løsøre.....	12
Fagemne 2.3. Forsikring av Bolig-/eiendom og Fritidsbolig-/eiendom.....	13
Fagemne 2.4. Forsikring av motorkjøretøy	15
Fagemne 2.5. Forsikring av fritidsbåter	17
Fagemne 2.6. Reiseforsikring	19
Fagemne 2.7. Forsikring av verdisak.....	20
Fagemne 2.8 Husdyrforsikring.....	20
3. EMNEOMRÅDE: SIKKERHETSFORSKRIFTER, ANSVARSBEGRENSNINGER OG SKADEFORBYGGENDE ARBEID	21
Oversikt og bakgrunn:.....	21
Fagemne 3.1. Sikkerhetsforskrifter	22
Fagemne 3.2. Ansvarsbegrensninger	23
Fagemne 3.3. Unngå/begrense skade.....	23
4. EMNEOMRÅDE: SKADEÅRSAKER OG SKADEOPPGJØR.....	25
Oversikt og bakgrunn.....	25
Fagemne 4.1. Skadeårsaker	25
Fagemne 4.2. Skadeoppgjør	25
Fagemne 4.3. Regelverk	26
5. EMNEOMRÅDE: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER FOR SKADEFORSIKRINGSRÅDGIVERE	28
Oversikt og bakgrunn.....	28
Fagemne 5.1. Forsikringsavtaleloven.....	29
Fagemne 5.2. Lov om forsikringsformidling	30
Fagemne 5.3. Bransjenormer og bransjeavtaler.....	31

: DEL 1

INFORMASJON OM FAGPLANEN

1. Bakgrunn og formål med autorisasjonsordningen

Autorisasjonsordningen i skadeforsikring ble innledningsvis etablert på bakgrunn av en større forbrukerundersøkelse skadeforsikringsbransjen gjorde sammen med Forbrukerrådet. Undersøkelsen viste at forbrukerne (kundene) hadde lav tillit til selgere og rådgivere i skadeforsikring. De var usikre på om de fikk de rette rådene, og om forsikringen de kjøpte dekket de behovene de trengte. Bransjen ble i etterkant av undersøkelsen enig om å etablere en felles ordning for å heve kvaliteten på selgere og rådgivere.

I 2009 etablerte man en godkjenningsordning med et felles rammeverk. Denne ordningen ble i 2013 en felles nasjonal ordning og koordinert opp mot andre typer av autorisasjon i bransjen. Godkjenningsordningen endret i 2019 navn til Autorisasjonsordningen i skadeforsikring.

Autorisasjonsordningen skal fremme og sikre grunnleggende kunnskap, holdninger og ferdigheter hos selgere og rådgivere som tilbyr skadeforsikring til privatkunder.

Målet med autorisasjonsordningen er å sikre

- at selgere/rådgivere av skadeforsikring tilfredsstillere kompetansekrav som er definert av bransjen.
- kvalitet i rådgivningen slik at kunden kan foreta gode og riktige valg.
- at salg av skadeforsikring skal være basert på kundens forsikringsbehov. Salg av skadeforsikring skal være basert på kundebehov og autorisasjonsordningen skal gjøre selger/-rådgiver bedre i stand til å identifisere disse.

Ordningen omfatter selgere og rådgivere i distribusjonskanaler og som tilbyr det totale spekter av private skadeforsikringer, og deres nærmeste faglige leder.

2. Hensikt med fagplanen

For å bli autorisert, må kandidatene bestå en kunnskapsprøve, en elektronisk prøve i etisk dilemma og en praktisk prøve. Prøveformene som benyttes vil tilfredsstillere ulike krav til kompetanse. Hensikten med kunnskapsprøven er å dokumentere og godkjenne tilstrekkelig fagkunnskap. Fagplanen definerer fagkravene som testes gjennom kunnskapsprøven.

Fagplanen er lik for alle som skal autoriseres og inneholder generell kunnskap om skadeforsikring og generell produktkompetanse.

Hensikten med fagplanen er å gi kandidatene som skal ta kunnskapsprøven og den praktiske prøven en oversikt over faginnhold og omfang. Fagplanen er også et grunnlag for å utvikle relevant og målrettet opplæringsopplegg.

Fagplanen er et dynamisk dokument. Hovedendringene vil skje hvert år i januar samtidig med fagplanen for kunnskapsoppdateringer. Fra publisering av endret fagplan vil det gå 3 måneder før kandidatene vil bli testet i nytt eller endret fagstoff. Siste versjon finnes alltid tilgjengelig på FinAuts hjemmeside.

3. Oversikt over innhold

Kunnskapsprøven for skadeforsikringsrådgivere er delt inn i fem selvstendige emneområder som omhandler skadeforsikring.

Alle emneområdene i kunnskapsprøven har spesifiserte fagemner og delemner med kunnskapskrav. I del 2 av fagplanen beskrives hvert emneområde nærmere. Et fast antall oppgaver trekkes fra hvert emneområde etter et bestemt uttrekksmønster fra en større base.

Felles emner henviser til emner som er felles med en eller flere ordninger. Hvis man har gjennomført en eller flere av disse kan tilsvarende emner utelates i opplæringen, og man får fritak for disse emnene i kunnskapsprøven.

Oversikt over emneområder i skadeforsikring og fellesområder med øvrige ordninger (antall oppgaver i kunnskapsprøven i parentes):

Del 2: Emneområder	1. Grunnleggende forsikringskunnskap (10)	Autoriserte i personforsikring har gjennomført dette emnet
	2. Generelle produkter (25)	Særemne
	3. Sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og skadeforebyggende arbeid (7)	Særemne
	4. Skadeårsaker og skadeoppgjør (8)	Særemne
	5. Regelverk for og bransjeavtaler for skadeforsikringsrådgivere (10)	5.1 og 5.3 særemne Autoriserte i personforsikring har gjennomført fagemne 5.2

I tillegg til disse emneområdene, må tverrgående emner tas som en egen prøve for alle som skal autoriseres. Se egen fagplan for mer informasjon om fagemner og kunnskapskrav.

4. Krav til bestått og tidsbegrensning

Grensen for bestått på kunnskapsprøven er minst 70 % korrekte svar på prøven totalt sett. I tillegg må kandidaten ha minst 50 % korrekte svar på hvert av emneområdene.*

Tidsramme ved avleggelse av hele kunnskapsprøven er 90 minutter.

For emneområdene «Sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og skadeforebyggende arbeid» og «Skadeårsaker og skadeoppgjør» gjelder samlet sett 50 % kravet.

5. Opplæringsmaterieill

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med de utdanningsleverandører som bedriftene velger.

6. Kartleggingstest

Alle kandidater vil få tilgang til en kartleggingstest. Kartleggingstesten er realistisk med like mange oppgaver og samme tidsramme som kunnskapsprøven. Hensikten med kartleggingstesten er å gi kandidaten en indikasjon om opplæringsbehov, samt et bilde av innhold, vanskelighetsgrad og tidsbruk i selve kunnskapsprøven. For mange kandidater er det også nyttig å trene på flervalgsoppgaver som testform, og å bli kjent med brukergrensesnittet som benyttes på kunnskapsprøven.

7. Kunnskapsnivåer

Emner i fagplanen vil kreve ulike nivåer av kunnskap:

- Nivåene beskriver hvilken kompleksitet kunnskapen skal beherskes på.
- Nivåene bygger på hverandre. Har man kunnskap på nivå 2 så har man også kunnskap på nivå 1.
- Delemner som skal testes på nivå 2 kan også ha oppgaver som er på nivå 1.
- Kunnskapsnivåer er spesifisert under hvert delemne i fagplanen.

Kunnskapsnivåer	Beskrivelse – noen stikkord
Nivå 1: Fakta	<ul style="list-style-type: none">• Huske eller gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper• Vite at noe er som det er• Kjennskap til fakta, metoder, lover etc.
Nivå 2: Forståelse	<ul style="list-style-type: none">• Forstå sammenhengen i en problemstilling eller forholdet mellom ulike størrelser og begreper• Forstå meningen eller hensikten med noe• Ofte vil det gjelde omforming eller oversettelse av informasjonen, ikke bare å gjengi faktabasert kunnskap• Det å bruke en gitt tabell til å se hvilken aldersgruppe som sparer mest, vil være et eksempel på forståelse
Nivå 3: Anvendelse	<ul style="list-style-type: none">• Finne ut hvilken metode eller prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven• Identifisere en kjent situasjon/problem og bruke hensiktsmessig kunnskap eller en metode• Forutsi/anslå (eller resonnerer seg fram til) sannsynlige hendelser fra gitte betingelser• Anvende relevant kunnskap som grunnlag for god og riktig rådgivning i møtet med kunder• Å utføre en utregning basert på oppgitte verdier i en problemstilling er et eksempel på anvendelse

: DEL 2 EMNEOMRÅDER FOR SKADEFORSIKRINGSRÅDGIVERE

1. EMNEOMRÅDE: GRUNNLEGGENDE FORSIKRINGSKUNNSKAP

Oversikt og bakgrunn

Emneområdet er grunnmuren for tilegnelse av videre kunnskap innenfor områdene skadeforsikring og personforsikring.

Emneområdet skal gi en innføring i og forståelse av hva forsikring er, og hvorfor vi tilbyr skadeforsikring og personforsikring til privatkunder. Kandidatene skal få kjennskap til forsikringsnæringens historie og utvikling, samt forstå grunnprinsippene i forsikring. Videre skal kandidaten forstå betydningen av det kollektive samfunnsansvaret som gjelder alle aktører; myndighetene, selskapene, selger og rådgiver.

I dette emneområdet skal det også gis forståelse for og kunnskap om sentrale begreper og om forsikringsøkonomi.

Grunnleggende forsikringskunnskap består av fire fagemner:

- 1.1. Hva er forsikring?
- 1.2. Forsikring og samfunnsansvar
- 1.3. Sentrale begreper
- 1.4. Forsikringsøkonomi

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 10

Emneområdet gjelder for: skadeforsikring og personforsikring. Kandidater som er autoriserte rådgivere i personforsikring kan se bort fra dette emneområdet.

Fagemne 1.1. Hva er forsikring?

Beskrivelse:

Fagemnet gir en grunnleggende innføring i hva forsikring er og hvorfor vi tilbyr forsikring. Dette er relevant fordi kandidaten må forstå hvorfor forsikring er viktig og når kunden trenger det.

Delemner og kunnskapskrav

Kunnskapsnivå

<p>1.1.1. Bakgrunn</p> <p>Kandidaten skal forstå hvorfor behovet for forsikring oppstod historisk sett, hvordan forsikring har utviklet seg, og hvordan forsikring fungerer i dag.</p>	<p>Forståelse</p>
<p>1.1.2. Grunnprinsippene for forsikring</p> <p>Kandidaten skal kunne de syv grunnprinsippene under og forstå hvorfor disse må være oppfylt for å kunne etablere et forsikringsprodukt.</p> <p><u>Grunnprinsippene:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En gruppe går sammen 2. Tapet må være uforutsett 3. Risikoen må true alle i gruppen 4. Gruppen må være forholdsvis stor, og tapet som den enkelte kan bli utsatt for må kunne bli forholdsvis stort 5. Forsikringstakerne skal ikke selv kunne fremkalle en skade som forsikringen dekker 6. Risikoen må kunne beregnes 7. Et tap skal kunne vurderes i penger. 	<p>Forståelse</p>

Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar

Beskrivelse:

Faget gir en grunnleggende forståelse i sammenhengen mellom forsikringsbransjen og samfunnet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.2.1. Forsikringsselskapenes ansvar</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsselskapene skal skape verdier for samfunnet gjennom å trygge liv, helse og verdier. Forsikringsselskapenes rolle er å avlaste kunden for risiko. Kandidaten skal vite at selskapene er forpliktet til å drive forsvarlig og lønnsomt.</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.2.2. Rådgivers ansvar</p> <p>Kandidaten skal forstå at under "hatten" samfunnsansvar har han/hun et ansvar for å avdekke kundens behov og tilby riktig forsikringsløsning slik at kunden har økonomisk trygghet. Kandidaten skal forstå at han/hun ved tilbud om Personforsikring har en rådgivningsplikt overfor kunden.</p>	<p>Forståelse</p>

<p>1.2.3. Forsikringssvindler</p> <p>Kandidaten skal forstå det kollektive ansvaret alle som er med i en forsikringsordning har og hvorfor forsikringssvindler er et samfunnsproblem. Videre skal kandidaten forstå hvordan dette bidrar til at prisen på forsikringer blir høyere.</p>	<p>Forståelse</p>
--	-------------------

Fagemne 1.3. Sentrale begreper

Beskrivelse:

Fagemnet skal gi en grunnleggende forståelse for hvilke begreper som brukes i forsikring og hva disse betyr.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.3.1. Begreper i FAL A (skadeforsikring) og B (personforsikring)</p> <p>Kandidaten skal vite hva som er omfattet av lovens del A (FAL § 1-1) og del B (Fal § 10-1) og kunne tilhørende definisjoner (FAL A § 1-2 og FAL B § 10-2).</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.3.2. Andre viktige begreper i forsikring</p> <p>Kandidaten skal vite hva de vanligste begrepene i forsikring er og forstå hva disse betyr, herunder; forsikringsbevis, vilkår, dekning, dekningsomfang, forsikringssum, premie, egenandel, avkortning, fullverdi, førsterisiko, reservasjon, regress, ”plutselig og uforutsett”, skjønn, skadeforsikring, personforsikring og gruppelivsforsikring,</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi

Beskrivelse:

Fagemnet skal gi kandidaten forståelse for hvordan forsikringsøkonomien i selskapet påvirker prisene på forsikringene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.4.1. Hva er forsikringsøkonomi?</p> <p>Kandidaten skal forstå de grunnleggende økonomiske sammenhengene i et forsikringsselskap.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom hva kundene betaler inn og hvilke kostnader et forsikringsselskap har (combined ratio).</p>	
<p>1.4.2. Forsikringsøkonomiske begrep</p> <p>Kandidaten skal vite hva sentrale forsikringsøkonomiske begreper betyr. Sentrale begreper er: reassuranse, egenandel, combined ratio, skadeprosent, kostnadsprosent, hovedforfall og avsetninger.</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.4.3. Pris på forsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan prisen på en forsikring fastsettes og hvordan den er bygget opp.</p>	<p>Fakta</p>

2. EMNEOMRÅDE: GENERELLE PRODUKTER

Oversikt og bakgrunn

Emneområdet omhandler de generelle produktene som normalt tilbys i markedet. Emneområdet omhandler tradisjonelle produkter de fleste selskap tilbyr og ikke nisjeprodukter, sammensatte produkter eller konsept.

En autorisert forsikringsselger/-rådgiver skal kjenne til hvilke produkter som normalt tilbys av de fleste selskap. Disse produktenes generelle egenskaper er omhandlet i følgende punkter og utgjør fagemnene i dette emneområdet:

2.1. Produktbestemmelser, forsikringsavtalen og begreper

2.2. Forsikring av Innbo og løsøre

2.3. Forsikring av Bolig/Eiendom og Fritidsbolig-/eiendom

2.4. Forsikring av Motorkjøretøy

2.5. Forsikring av Fritidsbåter

2.6. Reiseforsikring

2.7. Forsikring av Verdisak og Husdyr

I tillegg til generell produktkompetanse må selger/rådgiver ha meget god kompetanse om alle de konkrete produktene selger/rådgiver tilbyr. Opplæring og testing i spesiell produktkompetanse foregår internt i regi av det enkelte selskap og er ikke en del av nasjonal kunnskapsprøve.

Alt salg og rådgivning skal gjennomføres med fokus på den individuelle kundes behov. Løsningsforslag skal være beste løsning fra det enkelte selskaps totale tilbud av produkter og konsepter. Den enkelte selger/rådgiver må derfor til enhver tid ha tilfredsstillende kompetanse om eget selskapets totale tilbud av produkter og konsepter.

Skadeforsikringsprodukter er produkter som forsikrer kunden mot skade på eller tap av ting, rettigheter eller andre fordeler, forsikring mot erstatningsansvar eller kostnader, og annen forsikring som ikke er personforsikring.

Selgeren/rådgiveren skal ha meget god kompetanse om produktenes egenskap, omfang, begrensninger og ansvarsregler. Selgeren/rådgiveren skal være i stand til å forstå produktenes sammenheng med andre produkt og eventuelle mulige overlapp i forhold til kundens totale forsikringsbehov. Selgeren/rådgiveren skal også legge frem både fordeler og ulemper som knytter seg til de forskjellige produkter og konsepter slik at det danner best mulig grunnlag for kundens beslutning.

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 25

Emneområdet gjelder for: Skadeforsikring

Fagemne 2.1. Produktbestemmelser

Beskrivelse:

Produkter og produktbestemmelser er vide begreper. Dette fagemnet vil omhandle generelle begreper som benyttes i bestemmelser for skadeforsikringsprodukter. Bestemmelsene beskrives i forsikringsavtalen mellom kunden og selskapet. Den går ut på at et selskap mot en fastsatt godtgjørelse (pris), påtar seg å betale erstatning hvis det skjer en skade som forsikringen omfatter. Selskapet må gi forsikringstakeren et forsikringsbevis som oppsummerer avtalen og henviser til vilkårene, jfr. FAL 2-2. Rammebetingelsene for minimumsinhold og utforming foreligger i Forsikringsavtaleloven. Begreper i forbindelse med forsikringsavtalen og skadeforsikring generelt behandles i dette fagemnet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.1.1. Forsikringsavtale <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal vite hva en forsikringsavtale består av og forstå hvilke bestemmelser som regulerer den.Kandidaten skal vite at tekst i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkåret.	Fakta Forståelse
2.1.2. Vilkår <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal forstå hva vilkår er og hvordan disse er bygget opp.Kandidaten skal forstå vilkårets betydning for forsikringsavtalen og ved skadeoppgjør.	Fakta Forståelse
2.1.3. Underwriting og tegningsregler <p>Kandidaten skal forstå hva risiko innebærer og hvordan intern underwriting og tegningsregler regulerer overtakelse av risiko (fullmakt til å overta risiko).</p>	Fakta Forståelse
2.1.4. Prissetting – risiko og strategi <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal vite at prissetting i skadeforsikring er lovmessig regulert (Forsikringsvirksomhetsloven § 7).Kandidaten skal forstå at selskapets pris er et resultat av risikoberegning, markedsmessige- og individuelle prisjusteringer og kostnadspåslag.Kandidaten skal forstå at enkelte skadeprodukter er priset ulikt gjennom et år pga. sesongbruk (snøscooter og motorsykkel).Kandidaten skal forstå at det opereres med ulike priser i markedet på grunn av selskapenes ulike strategier, taktikker, risikovurderinger og finansielle behov.	Fakta Forståelse

<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå at pris på skadeprodukter blir påvirket av prisindekser i markedet (delpriser, reparasjonskostnader, konsum; økninger i disse medfører økte erstatninger). 	
<p>2.1.5. Egenandel</p> <p>Kandidaten skal vite hva en egenandel er og hvordan denne kan variere mellom produkter og for et produkt i forhold til den hendelsen som skjer. Kandidaten skal også ha forståelse for bruk av forhøyet egenandel som mulig prisreduserende tiltak.</p>	Fakta Forståelse
<p>2.1.6. Norsk Naturskadepool</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til Norsk Naturskadepool og forståelse for hensikt og form for samarbeide mellom de forskjellige forsikringselskap. Kandidaten skal også vite hvordan pris beregnes og betales.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 2.2. Forsikring av innbo og løsøre

Beskrivelse:

Selger/rådgiver skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktet har som generell hensikt å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begrep relatert til forsikringen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.2.1. Hvilket dekningsomfang forsikringene normalt har</p> <ol style="list-style-type: none"> Standard dekning Utvidet dekning (Topp, Super, Ekstra osv.) <p>Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for, samt hva som er de vanligste misforståelser blant kunder. Kandidaten skal også forstå kundens behov for forskjellige typer dekningsomfang.</p>	Fakta Forståelse
<p>2.2.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> Innbo og løsøre 	Fakta

<p>2) Ansvar og rettshjelp 3) Annet</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og eventuelle sum- og andre begrensninger forsikringen normalt har (eks. matvarer i fryser, samlinger etc.).</p>	
<p>2.2.3. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forsikringen.</p>	Fakta
<p>2.2.4. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder (inkl. vanlige regler om midlertidig plassering annet sted).</p>	Fakta
<p>2.2.5. Forsikringssum</p> <p>1) Fastsettelse av forsikringssum 2) Indeksregulert innbonøkkel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at det er kunden som er ansvarlig for den forsikringssummen som avtales. • Kandidaten skal vite om vanlige begrensninger i summen og om indeksregulert innbonøkkel til hjelp for kunden når han/hun skal fastsette/vurdere størrelsen på forsikringssummen. • Kandidaten skal vite at forsikringssummen justeres ved hovedforfall i forhold til endring i konsumprisen siste kalenderår. 	Fakta
<p>2.2.6. Kollektiv innboforsikring</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan produktet Kollektiv innboforsikring fungerer og hvordan denne fungerer i sammenheng med andre private forsikringsavtaler. Kandidaten skal videre vite hvor utbredt produktet er for å unngå dobbeltforsikringer.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 2.3. Forsikring av Bolig/-eiendom og Fritidsbolig/-eiendom

Beskrivelse:

Selger/rådgiver skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktene har som generell hensikt å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begrep relatert til forsikringer for bolig/-eiendom og fritidsbolig/-eiendom

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.3.1. Hvilket dekningsomfang forsikringene normalt har</p> <p>1) Standard dekning 2) Utvidet dekning (Topp, Super, Ekstra osv.)</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for, samt hva som er de vanligste misforståelser blant kunder. Kandidaten skal videre forstå kundens behov for forskjellig type dekningsomfang.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>2.3.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>1) Bygninger 2) Ansvar og rettshjelp 3) Annet 4) Bruksområde</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og hvilke sum- og andre begrensninger som gjelder for forsikringen.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>2.3.3. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt er omfattet av forsikringen.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.3.4. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen gjelder.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.3.5. Forsikringssum</p> <p>1) Prisgrunnlag/Skjemavurdering 2) Fullverdi 3) Førsterisiko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvordan sum fastsettes og være kjent med forsikringsselskapenes skjemavurdering og innholdet i den. • Kandidaten skal vite at forsikringssummen justeres ved hovedforfall i forhold til endring i byggekostnadsindeksen siste kalenderår. 	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>2.3.6. Bygningstyper</p> <p>Kandidaten skal ha kunnskap om forskjellige bygningstyper og forståelse for hvilken betydning det har for hendelser og pris. Kandidaten skal vite hvilke typer bygninger (inkl. bruksområde) som kan forsikres som privat bolig/-eiendom eller Fritidsbolig /-eiendom.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>2.3.7. Byggemåter</p> <p>Kandidaten skal vite om forskjellige byggemåter og forstå hvilken betydning dette har for risiko og prisfastsettelse.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

Fagemne 2.4. Forsikring av motorkjøretøy

Beskrivelse:

Selger/rådgiver skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktene har som generell hensikt å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begrep relatert til forsikringen og typer motorkjøretøy.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.4.1. Kontraheringsplikt/obligatorisk ansvar</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til kontraheringsplikten/obligatorisk ansvarsforsikring.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.4.2. Hvilke dekningsomfang forsikringene normalt har</p> <p>1) Motorvogn: 1.1) Kasko 1.2) Delkasko 1.3) Brann 1.4) Vei hjelp</p> <p>2) Ansvarsforsikring 3) Rettshjelp 4) Fører- og passasjerulykke 5) Utvidede dekninger</p> <p>Kandidaten skal vite om dekningsomfanget forsikringene har og de hendelser de er ment</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>å gi erstatning for. Kandidaten skal vite hva de vanligste misforståelser om forsikringene hos kunder er.</p>	
<p>2.4.3. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Motorkjøretøy inklusive typer, motorstørrelser og vekt 2) Bruksområde 3) Annet <p>Kandidaten skal vite hva forsikringene normalt gjelder for og hvilke sum- og andre begrensninger som er i forsikringen. Kandidaten skal vite om de vanligste typer motorkjøretøy som normalt forsikres for privatpersoner.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.4.4. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Eier 2) Rettmessig bruker 3) Tredjemannsinteresse 4) Leasing <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forsikringen.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.4.5. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor dekningene normalt gjelder, og ha kunnskap om Grønt Kort.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.4.6. Bonus</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke regler som gjelder for bonus knyttet til motorvognforsikring. Det betyr at kandidaten skal forstå hvordan og hva som beregnes av bonus og hvilke deknings-elementer som påvirkes av bonus og malus, regler for overføring og opparbeidelse av bonus, foreldelse, bonus fra firmabil og flytting av bonus mellom selskapene.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>2.4.7. Forsikringserklæring/(AUTOSYS) via LOKAUTO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva forsikringserklæring er og vite at bilen må være forsikret på samme navn (evt. m/medeier) som bilen skal registreres på for at registrering/omregistrering av bilen kan gjennomføres. 	<p>Fakta</p>

<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal kjenne til Autosys. 	
<p>2.4.8. Trafikksforsikringsavgift</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at trafikksforsikringsavgiften uavkortet går til staten, men at forsikringsselskapene krever denne inn sammen med ansvarspremien på motorkjøretøy. Videre skal kandidaten vite at det bare er registreringspliktige motorkjøretøy som har krav til å ha ansvarsforsikring.</p>	Fakta

Fagemne 2.5. Forsikring av fritidsbåter

Beskrivelse:

Selger/rådgiver skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktet har som generell hensikt å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begrep relatert til forsikringen og typer fritidsbåter.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.5.1. Hvilket dekningsomfang forsikringene normalt har</p> <p>1) Fritidsbåt 1.1) Kasko 1.2) Delkasko 1.3) Brann 2) Ansvarsforsikring 3) Rettshjelp 4) Fører- og passasjerulykke 5) Utvidede dekninger</p> <p>Kandidaten skal vite hvilket dekningsomfang som tilbys for forsikring av fritidsbåter og forstå hvilke hendelser de er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal vite hvilke sum- og andre begrensninger som er i forsikringen og kjenne til hva de vanligste misforståelser om forsikringene hos kunder er.</p>	Fakta Forståelse
<p>2.5.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>1) Fritidsbåter typer, fart/seil 2) Annet 3) Bruksområde</p>	Fakta

<p>Kandidaten skal vite hva forsikringene normalt gjelder for og vite hovedforskjellene på forskjellig typer båter. I tillegg skal kandidaten vite hvordan bruksområdet for båten normalt påvirker forsikringen.</p>	
<p>2.5.3. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Eier 2) Rettmessig bruker 3) Tredjemannsinteresse <p>Kandidaten skal vite hvem forsikringen normalt gjelder for.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.5.4. Hvor forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.5.5. Forsikringssum /prisberegning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gjenanskaffelsesverdi 2) Korttidsforsikring <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva gjenanskaffelsesverdi innebærer, og at det normalt settes som forsikringssum for fritidsbåt. • Kandidaten skal vite at det er kunden selv som setter og er ansvarlig for forsikringssummen. • Kandidaten skal ha kjennskap til korttidsforsikring som er aktuelt for fritidsbåtforsikring. 	<p>Fakta</p>
<p>2.5.6. Begrep</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Nautisk mil (lengdemål: 1.852 meter) 2) Knop (fartsmål – antall nautiske mil pr time. 10 knop = 18,52 km/t) 3) Fot (lengdemål: 1 fot = 0,305 meter) 4) Småbåtregisteret (RSSR) www.nssr.no 5) Securmark (www.securmark.no) 6) Skipsregisteret (NOR) - for næringsbåter og fritidsbåter over 7 meter 7) Båtførerbevis <p>Kandidaten skal vite om sentrale begrep knyttet til forsikring av fritidsbåter.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 2.6. Reiseforsikring

Beskrivelse:

Selger/rådgiver skal ha god forståelse for hva reiseforsikringer normalt omfatter og hvilke hendelser produktet har til hensikt å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begrep relatert til forsikringen og om vanlige misforståelser/informasjonsmangler som ofte forekommer i forhold til produktet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.6.1. Hvilket dekningsomfang forsikringen normalt har</p> <ol style="list-style-type: none">1) Korttidsforsikring2) Helårsforsikring3) Avbestillingsforsikring <p>Kandidaten skal vite hvilke dekningsomfang som normalt tilbys i markedet og hvilke hendelser de er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal videre vite hva de vanligste forskjellene er og de vanligste misforståelser blant kunder.</p>	Fakta
<p>2.6.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none">1) Tap av reisegods/bagasje2) Reisesyke og hjemreise ved sykdom3) Reiseulykke4) Reiseansvar5) Avbestilling av reise <p>Kandidaten skal forstå hva forsikringen normalt gjelder for og eventuelle sum- og andre begrensninger forsikringen normalt har (eks. kontanter, kamera, behandlingsutgifter etc.).</p>	Fakta Forståelse
<p>2.6.3. Hvem forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som normalt omfattes av forskjellige dekningsomfang.</p>	Fakta
<p>2.6.4. Hvor og når forsikringen normalt gjelder</p> <p>Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder og når denne normalt er gyldig i forhold til start og varighet på reisen.</p>	Fakta

2.6.5. Relevante trygdeordninger Kandidaten skal kjenne til relevante trygdeordninger på reise i og utenfor Europa.	Fakta
---	-------

Fagemne 2.7. Forsikring av verdisak

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler forsikringer som normalt tilbys for å forsikre verdisaker. Selger/rådgiver skal ha kjennskap til produktene og hva de har som hensikt og gi erstatning for.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.7.1. Verdisaksforsikring <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva verdisaksforsikring er, hva produktet normalt omfatter og hvilke skader det har som hensikt å gi erstatning for. • Kandidaten skal vite hvor forsikringen normalt gjelder. • Kandidaten skal vite at forsikringsformen normalt er avtalt sum eller førsterisiko. 	Fakta

Fagemne 2.8 Husdyrforsikring

Dette fagemnet omhandler forsikringer som normalt tilbys for å forsikre husdyr (hovedsakelig hund og katt). Selger/rådgiver skal ha kjennskap til produktene og hva de har som hensikt å gi erstatning for

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.8.1 Husdyrforsikring <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva husdyrforsikring er, hva produktet normalt omfatter og hvilke skader det har som hensikt å gi erstatning for. • Kandidaten skal vite hvem forsikringen normalt gjelder for. 	Fakta

3. EMNEOMRÅDE: SIKKERHETSFORSKRIFTER, ANSVARSBEGRENSNINGER OG SKADEFOREBYGGENDE ARBEID

Oversikt og bakgrunn:

Emneområdet omhandler hva sikrede (forsikringskunden) er pålagt å etterfølge etter lovens forskrifter, samt hvilke krav selskapet har fastsatt utover de lovfestede kravene. I tillegg omhandler emnet skadeforebyggende tiltak og skadebegrensende tiltak.

Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrifter er en del av forsikringsavtalen og basert på Forsikringsavtalelovens kapittel 4 om overtredelse av sikkerhetsforskrifter. De skal fremheves i bevis, og inngå i forsikringsavtalen.

Forskriftene skal si hvordan sikrede skal opptre i forsikringsforholdet for å forebygge eller begrense skade. Dette kan uttrykkes i form av regler som sier hvordan sikrede skal sørge for bestemte sikkerhetstiltak, bestemte kvalifikasjoner eller sertifikater, eller krav om at den forsikrede gjenstanden brukes på en bestemt måte.

Det er viktig å be kunden om å sette seg inn i hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder for sin avtale, og hvor kunden kan finne disse opplysningene. Brudd på sikkerhetsforskriftene kan føre til at erstatningen kan settes ned eller falle bort.

Ansvarsbegrensninger

Ansvarsbegrensninger er en del av forsikringsavtalen. Bestemmelsene er basert på Forsikringsavtalelovens kapittel 4 om alminnelige forutsetninger for selskapet ansvar. Det kan være bestemmelser om at sikrede har plikt til å informere selskapet om forhold som er av vesentlig betydning for risikoen eller endringer i risikoen, eller at forsikringsgjenstanden blir brukt på annen måte/sted enn det som er avtalt. Sikrede er også pliktig til å informere om endringer som ville medført at selskapet ikke ville forsikret objektet. Unnlater sikrede å informere selskapet om disse forhold, kan erstatningen helt eller delvis falle bort.

Skadeforebyggende arbeid

Som vi har beskrevet, er bruken av sikkerhetsforskrifter i forsikringsavtalen viktig for å forebygge skade og begrense skadeomfanget. Et annet virkemiddel fra forsikringsselskapene for å forebygge skade er å belønne tiltak som virker skadeforebyggende. I et konkurransepreget marked med sterkt fokus på pris, vil skadeforebyggende innsats være nødvendig for å begrense forsikringsutbetalingene og dermed holde prisnivået nede. Skadeforebygging vil også gi en samfunnsgevinst og være et tiltak blant flere som kan tiltrekke kunder siden slike tiltak ofte er med å redusere prisen som må betales for forsikringen.

Det er viktig å kjenne til hvilke skadeforebyggende tiltak som virker risikoreduserende innenfor det enkelte forsikringsprodukt. Fokus på dette i rådgivningsprosessen vil gi positive utslag både for kunden og selskapet i form av rabattert pris og/eller redusert egenandel på forsikringen og redusert skaderisiko.

Skadebegrensende arbeid

Skadebegrensende arbeid kan både være lovpålagte tiltak og selskapsspesifikke tiltak. Typisk lovpålagte tiltak vil være brannslukningsapparat og røykvarslere på bolig. Slike tiltak kan gi rabatt..

(Emneområdet omhandler ikke skadeerstatningsutmåling.)

Sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og skadeforebyggende arbeid består av tre fagemner:

3.1. Sikkerhetsforskrifter

3.2. Ansvarsbegrensninger

3.3. Unngå/begrense skade

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 7

Emneområdet gjelder for: Skadeforsikring

Fagemne 3.1. Sikkerhetsforskrifter

Beskrivelse:

Sikkerhetsforskrifter er påbud i forsikringsavtalen som sier noe om hvordan sikrede skal opptre i forsikringsforholdet for å forebygge eller begrense skade. Dette er krav som stilles til sikrede for at selskapet skal ta på seg risikoen for erstatning fullt ut.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.1.1. Krav Kandidaten skal vite at forsikringsavtalen setter krav til forsikringstaker i sikkerhetsforskriftene.	Fakta
3.1.2. Erstatningen kan settes ned eller falle bort (avkortning) Kandidaten skal forstå at brudd på sikkerhetsforskrifter kan føre til at selskapet kan avslå eller foreta avkortning i erstatningsoppgjøret, og at det må være en årsakssammenheng mellom skaden og bruddet på den aktuelle sikkerhetsforskrift. Kandidaten skal videre vite at avkortningen kan variere fra 0 – 100 %.	Fakta Forståelse
3.1.3. God informasjon <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal vite at god kundeservice innebærer at kunden skal ha informasjon om at avtalen inneholder sikkerhetsforskrifter knyttet til produktene.	Fakta

- Kandidaten skal vite at god kundeservice innebærer at kunden gis informasjon om at kunden kan risikere å ikke få full erstatning dersom han unnlater å følge sikkerhetsforskriftene. I verste fall kan erstatningen falle helt bort.

Fagemne 3.2. Ansvarsbegrensninger

Beskrivelse:

Ansvarsbegrensninger er basert på at selskapet har et legitimt krav på kunne reservere seg mot at det skjer vesentlige endringer i det avtalte eller forutsatte risikobildet. Kunden pålegges derfor i selskapets ansvarsbegrensninger å informere selskapet om slike endringer. Hvis slik informasjon ikke er gitt slik at selskapet kan ta hensyn til dem i en oppdatert prising av risikoen, risikerer kunden avkortning i erstatning etter skade som skyldes endringene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.2.1. Påbud</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsavtalen setter krav til forsikringstaker i ansvarsbegrensningene.</p>	Fakta
<p>3.2.2. Krav til informasjon</p> <p>Kandidaten skal forstå at kunden skal ha informasjon om relevante ansvarsbegrensninger knyttet til produktene.</p>	Fakta Forståelse
<p>3.2.3. Erstatningen kan settes ned eller falle bort (avkortning)</p> <p>Kandidaten skal forstå at brudd på ansvarsbegrensningene kan føre til at selskapet kan avslå eller foreta avkortning i erstatningsoppgjøret, og at det må være en årsakssammenheng mellom skaden og bruddet på den enkelte ansvarsbegrensning. Kandidaten skal videre vite at avkortningen kan variere fra 0 – 100 %.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 3.3. Unngå/begrense skade

Beskrivelse:

Kandidaten skal kjenne til hvilke skadeforebyggende tiltak som virker risikoreduerende innenfor det enkelte forsikringsprodukt. Kandidaten skal også ha forståelsen av at skadereduserende tiltak reduserer konsekvensene av en uønsket hendelse. Fokus på dette i rådgivningsprosessen vil gi positive utslag både for kunde og selskap i form av rabatterte priser på forsikringen og redusert skaderisiko for selskapet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.3.1. Skadeforebyggende og skadereduserende tiltak</p> <p>Kandidaten skal forstå betydningen av skadeforebyggende og skadereduserende tiltak for kunden og selskapet. Kandidaten skal kunne gjøre rede for skadeforebyggende og skadereduserende tiltak.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>3.3.2. Avverge eller begrense skadeomfang</p> <p>Kandidaten skal forstå at lovverket pålegger sikrede å avverge eller begrense skadeomfang (FAL § 4-10)</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

4. EMNEOMRÅDE: SKADEÅRSAKER OG SKADEOPPGJØR

Oversikt og bakgrunn

Rådgivere og selgere skal ha overordnet forståelse for skadeårsaker innenfor de generelle produkter som er beskrevet i emneområde 2, samt regler rundt skadeoppgjør. Rådgiver/selger skal kunne formidle til kundene hva som venter dem ved et skadeoppgjør. Kandidaten skal kunne fastsette verdi i forhold til forsikringsobjektet. Kandidaten må ha forståelse for hva det innebærer at forsikringssummen avviker fra forsikringsobjektets reelle verdi.

Skadeårsaker og skadeoppgjør består av tre fagemner

- 4.1. Skadeårsaker
- 4.2. Skadeoppgjør basert på verdifastsettelse
- 4.3. Regelverk

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 8

Emneområdet gjelder for: Skadeforsikring

Fagemne 4.1. Skadeårsaker

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler de mest vanlige skadeårsaker innenfor produkter omfattet i emne 2.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.1.1. Tingskader Kandidaten skal kunne definere begrepene: Påregnelig årsakssammenheng, økonomisk tap, ansvarsgrunnlag.	Fakta
4.1.2. Ansvarsskader Kandidaten skal forstå at betingelsene: ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, og påregnelig årsakssammenheng, må være til stede for å komme i ansvar.	Fakta Forståelse

Fagemne 4.2. Skadeoppgjør

Beskrivelse:

Fagemnet omhandler hvordan man verdifastsetter forsikringsobjektet i forhold til risiko og konsekvenser ved skade. (Fagemnet omhandler ikke utmåling av erstatning.)

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>4.2.1. Begrepsdefinerings av verdifastsettelse</p> <p>Kandidaten skal kjenne til begrepene: Markedsverdi - fullverdi – førsterisiko – salgs-/markedsverdi bygg og markedsverdi ting.</p>	Fakta
<p>4.2.2. Verdifastsettelse og riktig forsikringssum</p> <p>Bygg: Kandidaten skal forstå forskjellen på fullverdi og salgs/markedsverdi og hvorfor det kan være avvik mellom fullverdisum og salgs/markedsverdi. Kandidaten skal forstå at de pristabeller som brukes til å beregne fullverdi er felles for alle selskaper tilknyttet Finans Norge. For bygg som ikke skal gjenoppbygges etter totalskade eller der arealet skal reduseres ved gjenoppbygging, skal kandidaten vite at 1. risiko er et alternativ å tilby kunden. Tilsvarende der teknisk stand ikke er slik at selskapet er villig til å tilby fullverdi.</p> <p>Løvsøre: Kandidaten skal vite at hvis 1. risiko tilbys i forbindelse med løvsøre og kunden selv setter forsikringssummen, kan innbokkalkulatoren på Finans Norge sine sider benyttes for å anslå samlet verdi på innbo/løvsøre.</p>	Fakta Forståelse
<p>4.2.3. Taksering og konsekvenser</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan en bolig skal takseres (bedre/høy/lav standard og indeksregulering) og mulige konsekvenser om forsikringssummen er feil.</p>	Fakta

Fagemne 4.3. Regelverk

Beskrivelse:

Fagemne omhandler kunnskap om FAL §§ 8-5 og 8-6. FAL § 8-5 inneholder bestemmelser om frist for å gi melding om forsikringstilfellet og for å foreta rettslige skritt. FAL § 8-6 inneholder bestemmelser om foreldelse av erstatningskrav

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
---------------------------	---------------

4.3.1. Melde skade og foreldelse

- Kandidaten skal vite når en skade må meldes og når et krav foreldes.
- Kandidaten vite hvem som skal ha varsel om ulike typer skade.

Fakta

5. EMNEOMRÅDE: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER FOR SKADEFORSIKRINGSRÅDGIVERE

Oversikt og bakgrunn

Emneområdet omhandler regelverk og avtaler som selger/rådgiver må kjenne til og ha kunnskap om i sin kontakt med kunder.

Sentralt står lov om forsikringsavtaler (FAL), som har til hensikt å styrke kundenes rettigheter. FAL A om skadeforsikring gjelder i denne fagplanen. FAL B gjelder i fagplanen for personforsikring.

Loven inneholder spesielle regler for avtaler på forsikringsrettens område. Generelle avtalerettslige regler (se fagplan for tverrgående kompetanse) vil også ha betydning for forsikringsavtaler.

Det er viktig at kandidaten har god innsikt i FAL for å kunne oppfylle de krav lovgiver har pålagt, og for å unngå at en selv eller andre pådrar seg erstatningsansvar/straffansvar.

Lov om forsikringsformidling omfatter forsikringsagenter, forsikringsrådgivere og gjenforsikrings- meglere i tillegg til forsikringsmeglere, og bruker begrepet forsikringsformidler som en samlebetegnelse på virksomhetene disse driver.

Loven stiller krav om og vilkår for registrering av forsikringsformidlingsforetak, samt krav om kunnskap og egnethet for ledelse og ansatte. Det er videre krav om at foretaket skal være forsikret mot erstatningsansvar for uaktsomme handlinger og mot underslag av klientmidler.

Bransjeavtaler er avtaler inngått mellom selskapene for å sikre effektiv og kundesvennlig behandling, innenfor lovens krav.

Regelverk og bransjeavtaler består av tre fagemner:

- 5.1. Forsikringsavtaleloven for skadeforsikring
- 5.2. Lov om forsikringsformidling (felles fagemne med personforsikring)
- 5.3. Bransjenormer og bransjeavtaler

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 10

Emneområdet gjelder for: Skadeforsikring. Lov om forsikringsformidling gjelder også Personforsikring, og kandidater med autorisasjon i Personforsikring får dermed fritak for dette fagemnet.

Fagemne 5.1. Forsikringsavtaleloven

Beskrivelse:

Forsikringsavtaleloven er en spesiallov på avtalerettens område. Almennelige avtalerettslige regler utfyller loven. Loven består av to deler; A: skadeforsikring og B; personforsikring. Loven er som en hovedregel ufravikelig.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
5.1.1. Sondringen mellom skadeforsikring/ personforsikring Kandidaten skal vite at forsikringsavtaleloven skiller mellom skadeforsikring og personforsikring. Skadeforsikring er regulert i FAL del A, se definisjon i § 1-1.	Fakta
5.1.2. Kollektive forsikringer Kandidaten skal vite at forsikring tegnet av en forsikringstaker (arbeidsgiver, forening etc) til fordel for en nærmere angitt grupper personer er en kollektiv forsikring. Særregler for slike forsikringer i FAL kap. 9.	Fakta
5.1.3. Avtaleinngåelse – spesielt om selskapets informasjonsplikt ved tegning Selve avtalemekanismen – om avtale er inngått, hva man har avtalt etc. – behandles i alminnelig avtalerett. Kandidaten skal, i forbindelse med avtaleinngåelsen/tegning av forsikring, kunne anvende FAL § 2-1. Lovbestemmelsen pålegger selskapet å gi bestemt informasjon til kunder. Kandidaten skal videre forstå rådgivningsansvaret som gjelder ved bl.a. lovpålagte forsikringsordninger. Kandidaten skal videre kjenne til hvilken informasjon som skal fremgå av forsikringsbeviset (FAL § 2-2), og at sikkerhetsforskrifter (FAL § 1-2 (e)), må inntas her.	Fakta Forståelse Anvendelse
5.1.4. Forsikringsavtalens liv – informasjonsansvaret i forsikringstiden – avslutning av avtale <ul style="list-style-type: none">• Kandidaten skal kjenne reglene om fornyelse av forsikringsavtaler (automatisk) (FAL § 3-2). Kandidaten skal kjenne til hvilken informasjon som skal gis i forsikringstiden og ved en fornyelse av forsikringsavtalen FAL § 3-3). Kandidaten skal videre kjenne til reglene for endring av forutsetninger (pris/vilkår) (FAL § 3-3, 2. ledd).• Kandidaten skal kjenne til bestemmelsene knyttet til den situasjon at fornyelse ikke skal finne sted/oppsigelse av forsikring, og at dette kan skje fra både forsikringstakers og selskapets side (FAL §§ 3-4 til 3-7).• Kandidaten skal kjenne til bestemmelsen om flytting av forsikringer (FAL§ 3-6).	Fakta

<p>5.1.5. Forutsetninger for selskapets ansvar</p> <p>Kandidaten skal kjenne til forsikringstakers informasjonsplikt, forsømt informasjon og konsekvensene av dette (FAL §§4-1 til 4-3). Kandidaten skal vite at selskapet har anledning til å ta forbehold ved avtaleinngåelse (FAL §§4-5 til 4-7) og fastsette sikkerhetsforskrifter (§4-8). Kandidaten skal kjenne til reglene knyttet til sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet og svik (FAL § 4-9 og § 8-1).</p>	Fakta
<p>5.1.6. Betaling av forsikringspremie</p> <p>Kandidaten skal forstå lovens regler om betaling og mislighold av premie, og også virkningene av ulike avtalemekanismer (FAL kap 5).</p>	Fakta Forståelse
<p>5.1.7. Tredjepersoners rett etter forsikringsavtalen</p> <p>Kandidaten skal vite at andre kan ha rettigheter under forsikringsavtalen (FAL kap 7)</p>	Fakta
<p>5.1.8. Erstatningsoppgjør, foreldelse m.v.</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til at FAL kap 8 bl.a. gir regler om sikredes opplysningsplikt ved skade, samt regler for frist til å gi melding om forsikringstilfellet/rettslige skritt.</p>	Fakta

Fagemne 5.2. Lov om forsikringsformidling

Beskrivelse:

Lov om forsikringsformidling omfatter forsikringsrådgivere (ikke interne rådgivere), forsikringsagenter og gjenforsikringsmeglere i tillegg til forsikringsmeglere. Forsikringsformidling er betegnelsen på den virksomhet disse gruppene utøver.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>5.2.1. Lov og forskrift</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsformidling er regulert i lov om forsikringsformidling og forskrift (9. desember 2005 nr. 1421).</p>	Fakta
<p>5.2.2. Lovens formål</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal vite at formålet med loven er å bidra til likebehandling av ulike aktører innen forsikringsformidling, og ivareta interessene til brukerne av disse tjenestene. 	Fakta

<ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal vite at loven sikrer aktørene tilgang til det indre marked gjennom rett til grenseoverskridende virksomhet og etableringsrett. 	
<p>5.2.3. Lovens anvendelsesområde og definisjoner</p> <p>Kandidatene skal kjenne til hvilke aktører/virksomheter som omfattes av loven (§§ 1-1 og 1-2)</p>	Fakta
<p>5.2.4. Tillatelse og kvalifikasjonskrav til å drive virksomhet</p> <p>Kandidaten skal kjenne til de vilkår som må være oppfylt for å drive virksomhet (kap 2), hvilke krav som stilles til den enkelte utøver (kap 3), samt plikten til å tegne forsikring (kap 4).</p>	Fakta
<p>5.2.5. Krav til forsikringsagenter og forsikringsmeglere</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal kjenne til de krav kap 5 stiller til forsikringsagenter og forsikringsmeglere. Kandidaten skal kjenne til at loven (kap 6) også regulerer gjenforsikringsmeglingsvirksomhet (reassuransé). Kandidaten skal kjenne til sentrale regler for forsikringsagentvirksomhet i kap 7. 	Fakta
<p>5.2.6. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at der det foreligger tvist mellom oppdragsgiver og forsikringsformidler, kan hver av partene kreve å få tvisten behandlet av kompetent organ som fastsatt i forskrift av departementet. Kandidaten skal vite at Finanstilsynet fører tilsyn med foretak og kan tilbakekalle tillatelse. Kandidaten skal kjenne til at overtredelse av loven kan medføre straffansvar (kap 9). 	Fakta

Fagemne 5.3. Bransjenormer og bransjeavtaler

Beskrivelse:

Selskapene kan seg imellom ha inngått avtaler, om hvordan det forsikringsrettslige regelverket kan gjennomføres, på en effektiv og kundevennlig måte. Avtalene er ikke bindende for kundene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>5.3.1. Fullmaktsavtalen og retningslinjer ved fornyelse og oppsigelse av forsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne til fullmaktsavtalen og forstå retningslinjene ved flytting av forsikring. Kandidaten skal vite at kundes bruk av angrerett vil kunne medføre at kunden blir stående uforsikret.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

